

Alte Drucke

Concilia quatuor generalia

TOMVS PRI=||MVS QVATV=||OR CONCILIO||rum generalium. || Quadraginta
septem Conciliorum prouincialiu[m] au=||thenticorum. || Decretorum
sexaginta nouem Pontificum. Ab aposto=||lis & eoru[m]de[m] ...

Isidorus <Hispalensis>

Parisiis, 1524

DE PRIMITIVA ECCLESIA ET SYNODO NICENA.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150505

iniquitate. Et iterum, Nolite iugū ducere cum infidelibus, Decetero fratres videte ne quis vos decipiat inanibus verbis, neque per philosophiā & inanē fallaciā secundū traditionem hominū, secundum elementa mundi, & non secundū Christū, quia in Christo habitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter, & estis in illo repleti qui est caput omnis principatus & potestatis, in quo & circumcisi estis circumcissione non manufacta in expoliatione corporis carnis in circumcissione Christi cōsepulti ei in baptismo in quo resurrexistis per fidem operationis dei qui suscitauit illū a mortuis. Et vos cū mortui essetis in delictis & preputio carnis vestre cōiunxit cum illo, donās vobis omnia delicta, delens quod aduersum vos erat cirographum decreti quod erat contrariū nobis, & ipsum tulit de medio & affigens illud cruci, expolians principatus & potestates traduxit confidenter palā triumphās illos in semetipso. Nemo ergo vos iudicet in cibo & potu, aut i parte diei festi, aut neomenie, aut sabbatorū que sunt vmbra futurorū corp⁹ autē Christi. Nemo vos seducat volēs in humilitate & religionē angelorū que non vidit ambulās frustra inflatus sensu carnis sue, & non tenens caput ex quo totum corpus per nexū & coniunctionē subministratū & cōstructum crescit in augmētū fidei. Si mortui estis cum Christo ab elementis huius mundi quid adhuc tāq̄ viuentes in mundo decernitis? Ne tetigeritis, neque gustaueritis, neque contrectaueritis que sunt omnia in interitu ipso vsu secundū precepta & doctrinas hominū, que sunt rationē quidā habentia sapientie in superstitione & humilitate, & non ad parcendū corpori, non in honore aliquo ad saturitatem carnis. Igitur si cōsurrexistis cum Christo que sursum sunt querite, vbi Christ⁹ ē in dextera dei sedēs, que sursum sunt sapite nō que super terram. Mortui enim estis & vita vestra abscondita est cum Christo in deo. Cum Christus apparuerit vita vestra tunc & vos apparebitis cum ipso in gloria. Mortificate ergo membra vestra que sunt super terrā, fornicationem, immunditiā, libidinem, concupiscentiam malā, & auaritiā que ē simulacrum seruitus, propter que venit ira dei in filios incredulitatis. In quibus & vos ambulastis aliquando cum viueretis cum illis. Nūc autem deponite vos omnē irā, indignationem, malitiā, blasphemiam, turpē sermonem de ore vestro. Nolite mentiri inuicē expoliantes vos veterē hominē cum actibus suis & induētes nouū eum qui renouatur in agnitionem secundū imaginem eius qui creauit eum. vbi non est iudeus & gentilis circumcisio & prepucium, barbarus & scythia, seruus & liber, sed omnia & in omnibus Christus. Induite ergo vos sicut electi dei sancti & dilecti viscera misericordie, benignitatē, humilitatem, modestiā, patientiam supportantes inuicē, & donantes vobismetipsis, si quis aduersus aliquā habet querelā. Sicut & Christus donauit vobis ita & vos. Super autem omnia hec charitatem habentes quod est vinculum perfectionis. Et pax Christi vigeat in cordibus vestris, in qua & vocati estis in vno corpore & grati estote. Verbum dei habitat in vobis abundanter in omni sapientia docentes & cōmonētes vosmetipsos psalmis hymnis & canticis spiritualibus in gratia cantantes in cordibus vestris deo. Omne quodcumq; facitis in verbo aut in opere omnia in nomine domini nostri Iesu Christi facite gratias agentes deo & patri per ipsum. Vos charissimi nolite deficere benefacientes. Quod si aliquis fuerit qui non obediit verbis apostolicis hunc notate & non cōmisceamini cum illo, vt confundatur. Et nolite quasi inimicum existimare sed corripite vt fratrem, deus autē pacis det vobis id ipsum sapere in alterutrum & in omnes, & ipse sit semper vobiscū in omni loco Amen. Data kalē. Martias Volusiano & Rufino viris clarissimis consulibus.

DE PRIMITIVA ECCLESIA ET SYNODO NICENA.

A

MO QVI SCRIPTVRAS DIVINAS LEGIT ignorat, quod in principio nascentis ecclesie discipulis in vnum cōgregatis cū multitudine credentium in quibus erat cor vnū, & anima vna, quiq; vendētes predia & possessiones suas afferebāt, & diuidebatur singulis prout cuiq; opus erat. Futuram namq; ecclesiam in gentibus apostoli preuidebant, maximeq; quia dominus illis predixerat, euntes in mundū vniuersum predicantes euāgelium, vel quia expellendi erant a iudea, nouerant se in gentibus dispergentes, ecclesiāq; cōgregadam ex rudi populo. Idcirco predia in iudeā minime sunt adepti, sed precia tantūmodo ad fouendos egentes. At vero cum inter turbines & aduersa mundi succresceret ecclesia, eo vsq; peruenit vt non solum gentes, sed etiam Romani principes (qui pene totius orbis monarchiam

chiam tenebant) ad fidem Christi & baptismi sacramenta cōcurrerent. Et quibus vir religiosissim⁹ constantinus primus fidem veritatis patenter adeptus licentiam dedit per vniuersum orbem suo degentes imperio non solum fieri christianos; sed etiam fabricandas ecclesias, & predia tribuēda cōstituit. Deniq; idem prefatus princeps donaria immensa, & fabricā templi prime sedis beati principis apostolorum instituit, adeo vt sedem imperiale quā Romani principes possederant relinqueret, & beato Petro suisq; presulibus profutura cōcederet. Idemvero presidens in sancta synodo que apud nicenū congregata est, cum querelā quorūdam conspiceret coram se deferendā ait, vos a nemine diiudicari potestis quia solius dei iudicio reseruamini, diū & enim vocati estis. Idcirco non potestis ab hominibus iudicari. Ab illo & enim tēpore & deinceps viri religiosissimi non solū possessiones & predia que possederant, sed etiam semetipsos domino consecrarunt edificantes basilicas in suis fundis in honore sanctorū martyrum per ciuitates ac monasteria innumera, in quibus cetus domino seruientium conueniret. Deniq; reges & presides ac magistratus non solum hanc licentia tribuere, sed etiam ipsi propria largiti sunt per vniuersa regna terrarū, vnde alerētur egentes qui nichil in mundo possidebant, ecclesieq; dei fabricarentur atq; restaurarentur, deoq; & ecclesie eius rite famulantibus seruiscq; illius supplementa (vt absq; necessitate essent) tribuerentur, vt hec accipientes possent secundū monita apostoli orationes postulationes obsecrationes gratiarūq; actiones facere p omnibus hominibus pro regibus, & qui in sublimitate sunt, vt quietā & trāquillā vitam habeant. Et hoc bonum & acceptum esse coram deo idem magister gentiū protestatur cui sollicitudo omnium ecclesiarum incumbit, quicq; episcopos regere per spiritum sanctū constituit ecclesiā dei. Quibus ait, Pascite qui in vobis est gregem dei prouidentes non coacte sed sponte secundū deum, neq; turpis lucri gratia, sed voluntarie. Cum enim dicat, Nemo militās deo implicat se negociis secularibus, que enim sunt negocia secularia sancti canones manifestant & inhihent perspicue, quod quidā qui in clero videntur electi propter lucra turpia conductores alienarum possessionū fiant, & secularia negocia sub cura sua accipiant domini quidē ministerium paruipendentes, secularium vero discurrentes domos, & propter auaritiā patrimoniorū sollicitudinem sumentes decreuit sancta synodus nullū deinceps clericū aut possessiones cōducere, aut negociis secularib⁹ se miscere, pter pupillorū & orphanorū, aut si forte ep⁹s ciuitatis ecclesiasticarū rerū sollicitudinē habere p̄cipiat. vbi liquido patet quia alia sunt negocia secularia alia ecclesiastica. Nōne moyses in seculo erat cum crebro tabernaculum intraret & exiret, qui intus contemplatione raptus foris infirmatū negotiis vrgebatur, intus dei archana considerans foris onera carnalium portabat. Cuius typū sacerdotes in ecclesia agere debent, vt dum foras exeunt ad execranda negocia pro necessitatibus subditorū, intus ad se redeāt per contemplationem mandatorū, sicut paulus qui celestibus secretis inseritur, & tamē per condescensionis viscera carnalium cubile perscrutatur. Sic & iacob ascendentes & descendentes angelos vidit, quia videlicet rectores ecclesie non solum deo contēplando superna appetunt, sed deorsum quoq; ad mēbra illius miserando descendunt. Et dum sacerdotes horū facta imitantur & se custodiunt, & subditorum onera portant, & vidētur tales esse quales idem egregius predicator dicit, vt qui vtuntur hoc mundo tāq; non vtātur, & qui gaudent tāq; non gaudentes, & qui emunt tāq; non possidentes.

EDICTVM DOMINI CONSTANTINI IMPERATORIS.

MOMINE SANCTE ET INDIVIDVE TRINITATIS patris scilicet & filii, & spiritus sancti imperator Cesar. Flavius constantinus in Christo Iesu vno ex eadem trinitate sancta saluatore domino deo nostro fidelis, mansuetus, beneficus, alemanicus, gothicus, sarmaticus, germanicus, britanicus, vnicus, pius, felix, victor, ac triumphator semper augustus, sanctissimo ac beatissimo patri patri Siluestro vrbis Romane episcopo & pape, atq; omnibus eius successoribus qui in sede beati Petri vsq; in finem seculi sessuri sunt pontificibus, nec non & omnibus reuerentissimis, & deo amabilibus catholicis episcopis eidem sacro sancte Romane ecclesie per hanc nostram imperiale cōstitutionē subiectis in vniuerso orbe terrarum nunc & in posteris cunctis retro temporibus constitutis gratia, pax, charitas, gaudium, longanimitas, misericordia a deo patre omnipotēte & Iesu Christo filio eius, & spiritu sancto cū om-

A